

B1 EUSKARA PROBA: ITEMEN ADIBIDEAK

ISEI·IVEI
IRAKAS- SISTEMA EBALUATU
ETA IKERTZEKO ERAKUNDEA
INSTITUTO VASCO DE EVALUACIÓN
E INVESTIGACIÓN EDUCATIVA
www.isei-ivei.net

EUSKO JAURLARITZA **GOBIERNO VASCO**
HEZKUNTZA, UNIBERTSITATE
ETA IKERKETA ERAK. DEPARTAMENTO DE EDUCACIÓN,
UNIBERTSITADES E INVESTIGACIÓN

B1 EUSKARA PROBA: ITEMEN ADIBIDEAK

Atal honetan B1 Euskara Probaren itemen adibideak azaltzen dira. Kasu gehienetan, itemak beraien testuei lotuta daude. Lau trebetasunak jorratzen dira: entzumena, irakurmena, idazmena eta mintzamina.

Proba egin zuten Lehen Hezkuntzako 6. mailako ikasleek atal honetan jorratuko diren itemak berberak izan zituzten, besteak beste. Gainontzeko jarduerak –gehienak hain zuzen ere- hurrengo ebaluazioetan lekuko gisa erabiltzeko gordetzen dira. Adibideetan agertzen diren baino galdera mota gehiago egon ziren baina ezin dira jarduera guztiak plazaratu esandako arrazoiagatik.

Atal honetan agertzen diren jarduerak proban berean ageri ziren bezala barneratu ditugu, azalpen batez aurkezpen gisa. Entzumena ebaluatzeko jarduerarekin batera, entzun zuten testuaren transkripzioa ere ipini dugu. Horretaz gain, ikasleek egindako idazki batzuk ere plazaratu ditugu trebetasun horretan B1 mailan eskatzen zena ikus daitezen.

Halaber, item itxi bakoitzaren erantzun zuzena eta egoki erantzun zutenen kopurura, hizkuntza ereduaren arabera.

Plazaratu diren datoen itemak egoki kokatzeko, B1 Euskara probaren deskripzioa dakargu hona.

Probaren deskripzioa

Helburuak

Euskara proba honen helburu nagusia hau da: hizkuntza maila zehatza ezarrita, Lehen Hezkuntzako 6. kurtsoko ikasleen euskara maila neurtzea.

Maila zein eduki horiek Europako Kontseiluaren Hizkuntzen Erreferentzia Markotik1 bildu dira, hain zuzen ere, Marko horretan deskribatzen den B1 mailatik. Proba honetan erabili diren jarduerak ez dira kasu guztietan ikastetxeetan lantzen direnak, nahiz eta askotan bat etor daitezkeen.

Euskara proban, Erreferentzi Markoaren irizpideak jarraituz, ikaslearen komunikaziorako konpetentzia ebaluatu da. Horretarako komunikaziorako behar diren lau trebetasunak ebaluatu dira: irakurmena, idazmena, entzumena eta mintzamina. Hortaz, probaren xedea honako hau izan da: LHko 6. kurtsoko ikasleen euskara maila erreferentziako B1 mailara iristen den ala ez aztertzea.

Probaren iturburua eta ezaugarri orokorrak

Europa Erreferentzi Marko Bateratua Europako hizkuntzak irakasteko eta ebaluatzeko irizpide komunak ematen dituen txostena da; Markoaren irizpideak ez dira nahitaezkoak, orientatzekoak baizik.

Markoak oinarri bateratuak ematen ditu hizkuntzen ikaskuntza eta irakaskuntzarako Europa osoan: hizkuntza programak, curriculum-argibideak, ebaluazioak, testuliburuak eta abarrekoak egiteko. Halaber, txosten honek argi azaltzen du ikasleek komunikazioan hizkuntza egoki erabiltzeko egin behar dutena eta zein ezagutza eta gaitasun garatu behar dituzten eraginkortasunez jarduteko.

Europa osorako erreferente den Markoak baliabideak eskaintzen dizkie, ikastaro-antolatzaileei, irakasle-hezitzaileei eta ebaluazio erakundeei ere, hizkuntzen probetako

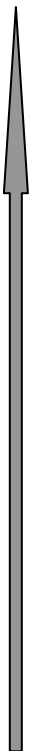
diseinuan komunikazio trebetasunak Europako beste hizkuntz ebaluazioetan egiten den bezala balora ditzaten.

Txostenean agertzen diren oinarriak ikuspuntu komunikatiboaren ildoan kokatzen dira; hizkuntzaren erabilera bere testuinguruan hartzen du, hots, komunitate zein kulturarekin lotuta. Hortaz, komunikaziorako konpetenziaren garapenak garrantzi handia hartzen du: testuingurua, arlo linguistikoa, testua, testuen esparruak, etab. barne direlarik.

Hizkuntza, ikaskuntza prozesuaren mailak eta hauen deskriptore zehatzak era bateratua eskaintzean, Erreferentzia Markoak ikastaroak, programak eta emaitzak gardenago azaltzen laguntzen du, eta hizkuntza modernoan alorrean nazioarteko lankidetzaren areagotzen. Hizkuntzaren konpetentzia maila neurtzeko irizpide objektiboak jartzeak asko errazten ditu hizkuntzen irakaskuntza zein ebaluazioa.

Datorren koadroan B1 maila edo Atalase maila agertzen da Erreferentzia Markoak markatutako mailen artean; honela zehazten dira hizkuntzaren erabiltzailearen konpetentziak:

1. koadroa. Erreferentzia maila bateratuak: eskala globala

	Erabiltzaile gaitua	C2	Erraz ulertzen du entzuten edo irakurtzen duen ia guztia. Iturri desberdinetako, ahozko eta idatzizko, informazioa laburtzeko gauza da, argudioak eta txostenak berreraikitzen ditu, aurkezpen koherentea eginez. Zailtasunik gabe eta berez hitz egiten du, jariotasun handiz eta zuzentasunez, ñabardurak bereiziz egoera konplexuetan ere.
		C1	Ulertzen ditu testu luzeagoak eta konplexuagoak, eta atzematen du adierazpenen zentzu inplizitua. Jariotasunez eta zailtasunik gabe hitz egiten du, adierazpenen bila ibili gabe. Hizkuntza malgutasunez eta eraginkortasunez erabiltzen du helburu akademikoetarako, profesioletarako eta sozialetarako. Testu argiak, ondo antolatutako eta zehaztuak ekoizten ditu gai konplexuei buruz, erabilera kontrolatua erakutsiz egituretan, lokailuetan eta kohesio-mekanismoetan.
	Erabiltzaile bere kabuzkoa	B2	Ulertzen ditu gai zehatzei eta abstraktuei buruzko testu konplexuetako ideia nagusiak, bere espezialitateko eztabaida teknikoak barne. Gai da solasean jarriotasun aski onez eta zailtasun handirik gabe parte hartzeko; horrek ahalbidetzen du jatorrizko hitzuneekin tentsiorik sortu gabe hitz egiteko. Testu argiak eta zehatzak ekoizten ditu gai askori buruz eta gauza da gai baten inguruan bere ikuspuntua azaltzeko, beste aukeren alde onak eta txarrak azalduz.
		B1	Ulertzen ditu jasotzen duen informazio normal eta argi baten ideia nagusiak honako alorrei buruzkoak: lana, eskola, aisialdia, eta abar. Gai da erabiltzen duen hizkuntza mintzatzen den lekuan sor daitezkeen egoerei aurre egiteko. Testu errazak eta egituratuak ekoizten ditu bere interesguneari edo gai arruntei buruz. Gai da esperientziak deskribatzeko, ametsak, itxaropenak eta gurariak, eta azalpen laburrak adierazten ditu planak eta motiboak argitzeko.
	Oinarriko erabiltzailea	A2	Ulertzen ditu maiz erabiltzen diren esaldiak eta adierazpenak hurbileko gai garrantzitsuetan (adibidez, oinarriko informazio pertsonala eta familiakoa, erosketak, bertako geografia, lana). Gai da jarduera errazetan eta ohikoetan jarduteko, trukaketa erraza eta zuzena eskatzen denean, egunero gai arruntetan. Gauza da hitz errazekin zenbait gai adierazteko: jatorri kulturala, bere testuinguruko gauzak, eta berehalako premiekin zerikusia duten gaiak.
		A1	Ulertu eta erabiltzen ditu eguneroko esapideak, eta oso oinarriko esaldiak, eguneroko beharrak asetzeko. Gai da bere burua eta besteak aurkezteko; eta gai da galderak egiteko eta erantzuteko zenbait datu pertsonalei buruz: non bizi den, ezagutzen dituen pertsonak eta egiten dituen gauzak. Era errazean hartzen du parte solasetan, solaskideak mantso hitz egiten badu eta argi, eta laguntzeko prest badago.

B1 mailako ikasleak gai dira argi eta hizkuntza estandarrean idatzitako testuen puntu nagusiak ulertzeko, gai ezagunei buruzkoak badira, ikasketen esparruan eta aisialdian. Gai ezagun edo interes pertsonalei buruzko testu soilak eta koherenteak osa ditzakete. Esperientzien, gertaeren, nahien eta asmoen berri emateko gai dira, beren iritziak labur-labur arrazoitzeko edota bere asmoak azaltzeko.

Hizkuntza trebetasun bakoitzean maila honetako eskakizuna ulertzeko Erreferentzia Markoko auto-ebaluazioa atalean ageri den bezala, ikaslea hurrengoak, besteak beste, egiteko gai da:

<i>Irakurmena</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Bere espezialitatearekin zerikusia duten gaietarako buruzko testu errazak irakurtzeko, ulermen-maila onarekin. - Emandako arauak ulertzeko. - Tresna bati buruz garbi idatzitako argibide errazak ulertzeko.
<i>Idazmena</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Bere interes arloan, eguneko gaietarako buruzko testu errazak eta koherenteak idazteko, elementu laburrekin jarraitasun lineala osatuz. - Esperientziak kontatzeko, sentimenak eta erreakzioak adieraziz testu erraz eta ongi egitaratuetan. - Informazioa eskatzeko, eta arauak azaltzeko mezuak idazteko.
<i>Entzumena</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Eguneroko gaietarako buruzko informazio zehatza ulertzeko eta mezu orokorrak, nahiz eta xehetasun espezifikoak ulertzeko, baldin eta diskurtsoak egitura argia badu eta ahoskera argiz egina bada. - Eskolari edo aisiari buruzko eguneroko gaien gaineko diskurtso argien eta hizkuntza estandarrekoen ideia nagusiak ulertzeko, baita kontakizun laburretakoak ere. - Irratiko albistegietako eta beste material grabatu errazagoetako ideia nagusiak ulertzeko, eguneroko gaietarako buruzkoak eta mantso eta argi samar ahoskatuak badira.
<i>Mintzamena</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Nolabaiteko jarritasunez bere intereseko gaien deskribapen errazak osatzeko eta jarraitasun lineal moduan aurkezten ditu elementuak. - Deskribapen errazak egiteko bere espezialitatearen loturiko gaietarako buruz. - Gai arruntei buruz bat-bateko elkarrizketak egiteko.

Trebetasunen deskripzio horrek Markoan agertzen direnen arteko zehaztapen batzuk biltzen ditu.

Beste eredu batzuk

Europako Erreferentzia Marko Bateratuaren oinarri teorikoaz gain, maila horretako zenbait ebaluazio hartu ditugu eredutzat:

- **ALTE**¹. *Erreferentzia Markoarekin* uztartuta dago eta erakunde horrek dituen mailak eta ebaluatzeko hizkuntza trebetasunak ditu. Ebaluazio diseinuak baino, ebaluaziorako irizpideak kaleratu ditu.

ALTE erakundeak 5 zailtasun maila ditu; markotik hartu dugun B1 maila ALTEko 2. mailari dagokio. Maila horretan (Atalase maila), erabiltzailea gai da era mugatu batean hitz egiteko, eguneroko egoeran bada; halaber, gai da ez-eguneroko informazioa jasotzeko.

Honela laburtzen ditu trebetasun bakoitzerako behar diren gaitasunak:

¹ **ALTE**: Association of Language Testers in Europe. www.alte.org. Europako Hizkuntza Ebaluatzaileen Elkarte.

- **Irakurmena:** ikaslea gai da eguneroko informazioa ulertzeko, baita informazioa ez-ohikoa, arlo ezagun batean kokatzen bada.
 - **Idazmena:** Ikaslea gai da gutunak edo oharak idazteko, gaia ezaguna edo alde zuzenetik aipatua bada.
 - **Entzumena eta mintzamena:** Ikaslea gauza da gai ezagun bati buruzko aburuak espresatzeko era mugatu batean, eta gai da ahozko instrukzioak zein adierazpen publikoak ulertzeko.
- **Preliminary English Test (PET²)** ingeles proba Cambridgeko Unibertsitateak prestatzen du. Probak kontuan hartzen ditu bai *Europako Markoa*, bai eta ALTE erakundea ere. *PET* proba B1 mailan kokatzen da, hain zuzen ere.

Proba hau, First (First Certificate in English) proba bezala, ospe handiko proba da, eta jarduerak oso maiz berriztatzen dituzte, bai eta ebaluazio irizpideak ere. Oso proba sendoa eta berme handikoa da. Hori dela eta, PET probaren egitura eta jarduerak eredutzat hartu ditugu euskarako proba egitean.

Trebetasun bakoitzerako horrelako jarduerak ageri dira:

- **Irakurmena:** Erabiltzen diren testuak errealak edo moldatuak izaten dira, mota desberdinetakoak eta luzeak zein laburrak. Jardueretan ulermen zehatza zein orokorra ebaluatzen da, eskatzen den informazioa lortu behar dute eta informazio hutsala alde batera utzi; ikasleak gai izan behar dira informaziotik ondorioak ateratzeko. Bost jarduera mota dituzte: erantzun anitzeko galderak (testu laburretan), erantzun anitzeko galderak (testu luzeetan), testuak elkartu (testu laburren informazio zehatza lortuz), testu baten gaineko esaldi batzuk egitiak ala faltsuak diren adierazi eta testu gaineko itemak, gramatika zein hiztegiaren erabilera ebaluatzeko (“cloze”).
- **Idazmena:** ikasleak gai izan behar dira informazioa idatziz emateko: beraien asmoak zein sentimenduez idazteko eta testu mota erraz desberdinak ekoizteko. Hiru jarduera dituzte: esaldiak berridatzi, mezu laburrak idatzi eta testu luze bat idatzi (narratio bat edo gutun bat).
- **Entzumena:** Hiru jarduera dira; hiruetan ahozko testuak entzun behar izan dituzte. Ahozko testu batzuk oso laburrak dira eta beste batzuk, ordea, luzeagoak. Testu horiek azalpenezkoak dira gehienbat. Jarduerak hauexek izan dira: testuen edukia marrazkiekin identifikatu, hutsuneak bete eta erantzun anitzeko galderak.
- **Mintzamena:** Probaren atal honetan, ikaslearen hitz egiteko konpetentzia ebaluatzen da. Hiru atal daude: lehenengoa elkarrizketa bat da; ikasleak aztertzailearen galderei erantzuten die. Bigarrenean, ikasleak marrazki bat input bezala erabilita, ikusten duena azaldu behar du. Azkenik, gai bat jarrita, ikasleek beraien arteko elkarrizketa sortu behar dute. Gaiak errazak dira, beraien esperientziatik oso urrun ez direnak.

Proba horretan erabiltzen diren testuak errealak edo moldatuta dira. Zenbait bizitza esparrutatik atera dira: komunikabideetatik, literaturatik,

² *PET, Preliminary English Test, Handbook, University of Cambridge, ESOL Examinations, Cambridge, 2003.*

hezkuntzatik eta abarretatik. PET proban ere esparru anitzetatik atera edo sortutako testuak erabiltzen dituzte.

- Maila horretako beste proba batzuk ere aztertu dira, esate baterako:
 - Euskara Zerbitzuak prestatutako ebaluazio probak: HE1, HE2 eta EGA³, baita ebaluazio hauetan erabiltzen dituzten proba motak eta zuzentzeko irizpideak ere, beti ere maila kontuan izanda.
 - Beste B1 mailako ebaluazio proba batzuk:
 - *Frantsesekoa: Diplôme de Langue Française, niveau 2 (Lecteur de niveau seuil)*. Ebaluazio proba hori gainditzeko ikaslea gai izan behar da frantses hizkuntzaren egitura nagusiak erabiltzeko, hiztegiaren ezagutza ona azaltzeko eta eguneroko bizitzaren zenbait egoera errazetan komunikazioaren estrategiak erabiltzeko.
 - *Espainiarekoa: Diplomas de Español como Lengua Extranjera (DELE)*, Instituto Cervantes. Nivel B1 (edo *Nivel Intermedio 1*) Maila honetan, ikasleak gai dira informazio ezaguna edo gertua ulertzeko, ahal dute hitz egin orain aldiaren zein lehen aldiaren beren egoeraz, asmoak eta esperientziak azalduz.
 - *Katalanekoa: Certificat de Nivell Intermedi de Catalá (B1)*, Generalitat de Catalunya. Departament de Culturak antolatzen du.

Probaren diseinua

Galdera asko egin nahi izan dira, ezagupenak zehatz aztertzeko. Bi eredu desberdinetan banatu ditugu galderak (A eta B koadernoak). Bi koadernoetako galderak desberdinak izan dira.

Proba honek hurrengo atalak izan ditu: irakurmena, entzumena, idazmena, eta mintzamena (azken hau azpi-lagin batez). Probaren jarduerak mota askotakoak izan dira (erantzun anitzeko galderak, testu bat idaztekoak, hutsuneak betetzekoak, etab.).

Cambridgeko PET proba eredutzat hartu izanenez, horretan bezala barneratu dira Hizkuntzare Ezagutza arloari dagozkion edukiak (gramatikakoak, sintaktikoak, etab.) First proban "Use of English" izenburupean horrelako kontzeptu gramatikalak eta sintaktikoak aztertzen dira, horregatik Euskara B2 proban ebaluatu da Hizkuntza Ezagutza atala ere, aparteko alderdi bat non neurtzen eta baloratzen dira aspektu linguistiko horiek. PETen, ordea, ez dago horretaz berariazko atal bat eta B1 proban ere ez dugu egin. Hala ere, atal horiek irakurmenarekin eta idazmenarekin batera baloratu izan dira, aurrerago ikusiko den bezala.

Irakurmenaren eta entzumenaren jarduerak testuetatik abiatuta egin ditugu. Erabilitako testu gehienak errealak dira, alegia, eguneroko bizitzan erabiltzen diren esparruetatik hartuta: irrati saioak, testu entziklopedikoak, komunikabideetatik ateratako testuak... Hori dela eta, testuen itxura eta edukiak desberdinak izan dira. Aipatu beharrezkoa da testuek zailtasun maila antzekoa izan arren, ulermen mota desberdinak ebaluatu ditugula.

³ Eusko Jaurlaritzaren Argitalpen Zerbitzu Nagusia (2005): *Irakasleen hizkuntza eskakizunak. 2002 eta 2003ko azterketak*, Vitoria-Gasteiz.

-Eusko Jaurlaritzaren Argitalpen Zerbitzu Nagusia (2007): *EGA. 2005-2006ko azterketak*, Vitoria-Gasteiz.

Idazmena eta mintzarena ebaluatzeko zenbait testuinguru hautatu izan dira eta horien inguruan –jarraibide zehatzak emanda- ikasleek testuak ekoiztu behar izan dituzte, idatzizkoak zein ahozkoak ere. Jarduera horien bidez, ikasleek hitz egiteko eta idazteko duten gaitasuna ebaluatu dugu.

Ikasleek egindako probez aparte, beste datu batzuk biltzeko asmoz bi galdera-sorta prestatu ditugu: bat ikasleentzat eta bestea zuzendarientzat (azken honetan, zehaztu behar izan dute ikastetxean zein arlo ematen duten euskaraz).

Irakurmena

Irakurmena ebaluatzeko sei jarduera desberdin erabili dira, nahiz eta ikasle bakoitzak hiru baino ez ditu egin behar izan. Jardueretako testu gehienak errealak dira; gainontzekoak, moldatuak edo berariaz sortutakoak.

Testu guztiak azalpenezkoak zein instrukziozkoak dira. Hala ere, bai forman bai eta edukian ere desberdinak dira oso.

Hona hemen jarduerak:

- *Erantzun anitzeko galderak*: honetarako bi testu luze erabili dira. Biak azalpenezkoak eta gai errazekoak, nahiz eta maiztasun gutxiko hitzen bat edo teknizismoren bat azaldu. Galdera hauen bidez, informazio zehatza zein orokorraren ulermena ebaluatu da. Ikasle bakoitzak horrelako jarduera bat baino ez du egin behar izan. Bien zailtasun maila oso antzekoa da.
- *Testu laburren elkarketa*: kasu honetan ere, bi eredu desberdin egon arren, ikasleek bakar bat egin behar izan dute. Jardueran, bi testu laburrez osatutako multzoak agertzen dira eta, irakurketa sakona eginez eta ondorioak atereaz, testuak elkartu behar izan dituzte. Hortaz, irakurketa zehatza zein orokorra eskatzen da eta irakurketaren ondorioak ateratzeko gaitasuna ere.
- *Testu laburren inguruko galderak*: testu labur hauek oharrak eta mezuak dira, gehienak errealak. Ikasle bakoitzak hiru egin behar izan ditu. Jarduera honetan, testuaren mezu orokorra ulertu behar dute, nahiz eta hitz gutxitan adierazita egon. Kasuren batean, ulermen zehatza aztertzen da, hots, mezua testuaren datu zehatz baten inguruan antolatua dago. Erabilitako jarduera mota, erantzun anitzeko galderarena izan da.
- Ulermena ebaluatzeaz gain, hizkuntzari buruzko bost galdera ere egin dira; horietan honelako edukiak sartu dira: gramatika, lexikoa, sintaxia, esamoldeak eta semantika. Hizkuntzari buruzko galdera hauek testu luzeetan txertatu dira.

Idazmena

Trebetasun hau ebaluatzeko ikasle bakoitzak hiru ariketa desberdin egin behar izan ditu: testu luze bat idatzi, beste bat laburra eta esaldiak berridatzi. Ariketa bakoitzerako, egoera zehatz bat azaldu izan da, baita idazteko orduan idazkiak bete beharreko baldintzak ere.

Idazlan hauek izan dira jarduerak:

- 1. idatzizko proposamena: testu luzea. Bi eredu egon dira: proba batean gutun bat idatzi behar izan dute eta bestean narrazio bat. Gutunean, lagun

bati idatzi behar izan diote, udalekuetara joateko animatuz. Aukera ugari eskaintzen zaizkie zerbait idatzi ahal izateko (noiz izango diren udalekuak, non, zein aktibitate ahalko diren egin, etab.).

Testu luzearen beste proposamenean, narrazio bat idatzi behar izan dute. Gida moduan, esaldi bat eskaini zaie, eta horren inguruan antolatuta behar izan dute kontaketa.

Idazlanak izan beharreko luzera arautzeko 100 hitz eskatu zaizkie, nahiz eta 80 izanda ere ontzat hartzen den.

Erregistroari dagokionez, idazki hauek biak eremu ez-formalean kokatzen dira, pertsonen arteko komunikazioan, hain zuzen. Gutuna idazteko jarraibideetan, lagun bati idazteko eskatzen zaie espreski, eta narrazioan iradoki ametsa zein gertakizuna, edota ikusitako pelikula baten berri emateko.

Idazmenaren jarduerak irekiak dira, hau da, erantzuna ez da beste batzuen artean hautatu behar, baizik eta testu bat sortu behar da. Horregatik, zuzentzeko orduan, irizpide zehatzak beharrezkoak dira, testu guztiei aplikatzeko eta hortik emaitzak eta puntuazioak ateratzeko.

Testu luzeak zuzentzeko, lau irizpide erabili dira: Edukia eta Koherentzia, Zuzentasuna, Kohesioa eta Lexikoa.

Zuzentasuna, kohesioa eta lexikoa baloratzeko irizpide komunak erabili ditugu. Edukia eta Koherentzia aztertzeko, ordea, berariazko irizpideak erabiliko ditugu testu bakoitzerako, jarraibideetan ikasleei emandako datuen arabera, hain zuzen.

Irizpide horiek bost bandetan edo kategorietan banatzen dira: oso gutxi, gutxi, nahikoa, ondo eta oso ondo.

Hona hemen testu luzeak baloratzeko irizpideak:

	<i>Azterketa-maila</i>	<i>Aztertzen den testuaren alderdia</i>
<i>Berariazko irizpideak</i>	1. Edukia eta koherentzia	<p>Honetan adierazia kalifikatzen da, hots, garatzeko eskainitako gaia zein neurritan osatu den.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Eskatzen den informazioa agertzea, ondo antolatuta eta egokia. ▪ Testuaren ideien kohesioa. ▪ Testuaren helburua betetzea. ▪ Eskatzen den testu mota neurri batean betetzea.
<i>Irizpide komunak</i>	2. Zuzentasuna	<p>Hizkuntza ren erabilera zuzenaren balorazioa:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Arau morfosintaktikoen erabilera zuzena. ▪ Ortografiaren erabilera zuzena.
	3. Kohesioa	<p>Testuaren loturak eta juntagailuak kontuan hartu dira.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Testuaren artikulazioa. ▪ Paragrafoak (puntuazioa). ▪ Esaldien arteko loturak.

	4. Lexikoa	Erabiltzen den hiztegia neurtu da: <ul style="list-style-type: none"> Lexikoaren aberastasuna, zehaztasuna eta egokitasuna.
--	-------------------	--

- 2. idatzizko proposamena: testu laburra. Kasu honetan ere, testuinguru zehatz bat eman zaie: Bi jarduera daude. Lehenengo ereduan (koadernoan), ikasleak lagun baten urtebetetzeko gonbidapenari uko egin behar dio, berak asmatutako arrazoiren bat aitzakiatzat ipiniz. Eredu horretarako posta elektronikoa edo mezu arrunt bat idaztea eskatzen zaie.

Bigarren ereduan (koadernoan), ikasleak gurasoei idatzi behar dizkie instrukzio batzuk. Ikaslea lagun baten etxera joan da eta gurasoek joan beharko dute bere bila; hortaz, idazkian, adierazi behar die lagun hori non bizi den, nola joan bere etxeraino eta zein ordutan agertu behar duten.

Ohar edo mezu labur hauek 45 hitz eduki behar dute, nahiz eta ontzat eman 35 hitzetakoak.

Testu laburrak baloratzeko, bi irizpide erabili dira:

	<i>Azterketa-maila</i>	<i>Aztertzen den testuaren alderdia</i>
<i>Berriazko irizpideak</i>	1. Edukia eta koherentzia	<p>Irizpide honen bidez ideien antolamendua eta garatzeko eskainitako gaia zein neurritan osatu den kalifikatzen dira.</p> <ul style="list-style-type: none"> Eskatzen den informazioa agertzea, antolamendu logikoarekin. Testuaren ideien kohesioa. Testuaren helburua betetzea. Eskatzen den testu mota neurri batean betetzea.
<i>Irizpide komunak</i>	2. Zuzentasuna	<p>Oinarrian, irizpide honekin testuaren akatsek komunikazioa ez eragozteak eskatzen da. Horretarako, kontuan hartzen da:</p> <ul style="list-style-type: none"> Arau morfosintaktikoen erabilera zuzena. Ortografiaren erabilera zuzena.

3. idatzizko proposamena: berridazketak. Egitura morfosintaktikoei buruzko ezagutza idazmenaren barruan ebaluatu da, berridazketen bitartez. Hamabi berridazketa daude koaderno bietan, beraz, ikasle bakoitzak sei egin behar izan ditu. Berridazketan, loturen aldaketak edo esaldien beste era batean ipintzearen ondorioz suertatu da egitura idatzi behar izan dituzte.

Jarduera itxia denez, berridazketa bakoitzak bere erantzun zehatza bazuen.

1.2.3. Entzumena

Trebetasun hau ebaluatzeko hiru jarduera desberdinak erabili ditugu. Testuak errealak zein moldatuta izan dira, hortaz, grabazio bereziak osatu dira kasu batzuetan eta beste batzuetan, irratitik atera dira. Hiru jarduerak B1 mailakoak badira ere, zailtasun maila zehatzak izan dituzte, lehenengoa errazena, bigarrena apur bat zailagoa eta hirugarrena zailena.

- 1. jarduera: bineta zuzena hautatu. Ikasleek aztertu behar izan dituzte proban dauden sei binetak; ondoren, testua entzuten eta bineta zuzena hautatu behar izan dute. Ahozko testuak oso errazak dira eta egoerak beraien ingurukoak eta egunerokoak.
- 2. jarduera: hutsuneak bete. Ikasleek, hutsunez dagoen testua irakurri ondoren, entzun behar izan dute ahozko testua eta hutsuneak bete. Ulermena ez da hitzez-.hitzezkoa, hau da, idatzita duten testua eta entzuten dutena ez datoz bat hitzez hitz, beraz oso adi egon behar dira hutsuneak ondo betetzeko. Bi eredu egin dira, biak irratitik hartuta. Bata, zuhaitz mota bati buruzkoa eta bestea “zaratak” gaiari buruzko azalpena. Bi kasuetan ez dira testu espezialduak edo teknikoak izan baizik eta arruntak.
- 3. jarduera: erantzun anitzeko galderak. Galderak irakurri ondoren, testua entzuten dute eta erantzun egokia hautatu behar dute. Kasu honetan ere, testuak errealak izan dira, irratitik hartutakoak. Gazta egiteko eraz bata eta eguraldiaren iragarpenaz bestea. Azken hau aurrekoa baino zailagoa izan arren, ez dira izan kasu honetan ere, testu teknikoak.

Testu guztiak bi aldiz entzun izan dituzte.

1.2.4. Mintzamena

Trebetasun hori ebaluatzeko hiru jarduera desberdinak erabili ditugu: aztertzailearekin elkarrizketa, azalpena eta ikasleen arteko elkarrizketa.

- Elkarrizketa. Aztertzaileak ikasleen gertuko gaiei buruzko galdera zuzenak egin izan dizkie: euren bizimodua, ikastetxeko esperientziak, oporrak, txikitako kontuak...

Jarduera honetan ziurtatzen da aztertzailearen galderak ulertzen dituztela eta gai direla zuzen eta erraztasunez erantzuteko. Bestalde, neurtzen da ikasleak gai diren oraingoaz eta lehen aldiak mintzatzeko (aditzaren denborak eta denbora sailkatzeko tresna linguistikoak ondo erabilia), informazio orokorra zein zehatza emateko, gerorako planak adierazteko, etab.

- Azalpena. Aurrez zio bat ipinita (marrazki bat) deskribatu egin behar izan dute. Hau da, oinarrian, eskatzen zaiena, gai izatea ikusten dutena deskribatzeko. Ondoren, gai badira, ahal dute hori lotu beraien esperientziekin eta, marrazkiaren gaia abiapuntua hartuta, horretaz mintzo, informazio gehiago eman.
- Ikasleen arteko elkarrizketa. Aldez aurretik gai bat emanda, ikasle-bikoteak elkarrizketa garatu behar izan du.

Ikasle bakoitzak erakutsi behar izan du elkarrizketa simple bat aurrera eramateko gai dela, komunikazioaren oso oinarritzko aspektuak kontuan izanda (hitza ematea, hitza hartzea, besteak esaten duena norberaren diskurtsoan sartzea, etab.). Bestalde, atal horretan ikasleak bere iritzi eta aburuen alde argudiatu behar izan du edota beste iritzi edo ikuspuntu batzuen kontrako argudioak eman, adostasun batera iristea eskatzen ez zaien arren.

Ebaluatzeko irizpideak lau multzotan adierazten dira, hauexek:

- ★ **AUTONOMIA:** irizpide honek ikaslearen mintzamenaren independentzia neurtzen du, esate baterako, galderei ea “bai” ala “ez” bakarrik erantzuten dien edo, ostera, ea luzatzen den erantzunetan; ea laguntzarik gabe hitz egiten duen ala laguntza behar duen mintzatzeko, etab.

- ★ **INTERAKZIOA:** entzundakoari jarraipena ematen dion, parte hartzen duen eta noizik eta behin parte hartzen konbidatzen duen, elkarrizketa hasi eta hitza ondo hartzen duen...
- ★ **HITZ JARIOA ETA AHOSKERA:** irizpide honek hitz egiteko erraztasunaz informatzen digu: diskurtsoaren abiadura eta luzera, zalantzak, geldiuneak, etab. Hortaz, ikaslea mintzaldia jarraian egiteko gai den aztertzen da. Ahoskeran, hitzen ebakera eta doinua neurtzen dira irizpide honen bidez eta ahoskera dela medio, ondo ulertzen zaion.
- ★ **ADIERAZPEN MAILA:** testuinguruan egoki kokatzen den eta gaiari ondo heltzen dion neurtzen da, bai eta ideiak nola azaltzen dituen, era ordenatu batean edo burura etortzen zaizkion bezala. Diskurtsoaren antolamendua aztertzen da (koherentzia). Eraginkortasun orokorra jardueran.
- ★ **GRAMATIKA ETA LEXIKOA:** irizpide honek kategoria gramatikalak, lexikoa zein egitura sintaktikoak neurtzen ditu. Deklinabideak, aditz laguntzaileak, aditzaren denborak... kontuan hartu dira. Sintaxiari begira, ea gai den esaldi luzeak osatzeko edo, aldiz, estilo telegrafikoa daukan,... (koherentzia). Lexikoa aberatsa, egokia eta zehatza den ebaluatzen da.

Irizpide bakoitzak bost maila ditu: oso ondo, ondo, nahikoa, gutxi eta oso gutxi.

Hona hemen aipatu dugun trebetasunen koadro orokorra:

	Trebetasunak	Testuak	Item kopuruak, jarduera motak eta zuzentzeko irizpideak
Idatzia	IRAKURMENA	<ul style="list-style-type: none"> ☞! Dibulgaziozko azalpen testua. ☞! Dibulgaziozko azalpen testua. ☞! Komunikabideetako iragarkiak: testu laburrak. ☞! Iragarkiak: testu laburrak. ☞! Mota desberdinetako 3 testu labur. ☞! Mota desberdinetako 3 testu labur. ☞! Hizkuntza ezagutza orokorra esaldiaren mailan. 	8 (erantzun anitzekoak). 8 (erantzun anitzekoak). 4 testu elkartzeko. 4 testu elkartzeko. 3 (erantzun anitzekoak). 3 (erantzun anitzekoak). 5 (aukera anitzekoak). 5 (aukera anitzekoak). Zenbait galdera testuetan: (aukera anitzekoa).
	IDAZMENA	<ul style="list-style-type: none"> ☞! Mezu labur bat. ☞! Instrukzio laburrak. ☞! Gutun bat. ☞! Narrazio bat. ☞! Egitura morfosintaktikoak (berridazketak). 	2 zuzentzeko irizpide. 2 zuzentzeko irizpide. 5 irizpide. 5 irizpide. 6 (zuzentasun mugatua).
Ahozkoa	ENTZUMENA	<ul style="list-style-type: none"> ☞! Testu laburrak. ☞! Testu laburrak. ☞! Testua hutsuneak betetzeko. ☞! Testua hutsuneak betetzeko. ☞! Testu luzea. ☞! Azalpen eta argudiozko testua: elkarrizketa. 	6 (aukera anitzekoak). 6 (zuzentasun mugatua). 7 (aukera anitzekoak). 6 (aukera anitzekoak). 5 (aukera anitzekoak). 6 (aukera anitzekoak).
	MINTZAMENA	<ul style="list-style-type: none"> ☞! Elkarrizketa. ☞! Deskribapena/ Azalpena. ☞! Ikasleen arteko elkarrizketa. 	7 irizpide.

Jarduera horiek guztiak 2 koadernoetan banatuta daude: A eta B, beraz, bi proba eredu daude. Bi ereduetan, proba motak berdinak dira, ez ordea, proba horien edukia.

Koaderno bakoitzak hiru zati ditu: Lehenengoa entzumenarena; bigarrena idatzizko lehenengo atalarena eta hirugarrena, idatzizko bigarren atalarena.

	A AUKERA	B AUKERA
Entzumena	<ul style="list-style-type: none"> ☞! Testu laburrak. 6 item. ☞! Azalpenezko testua: hutsuneak bete. 7 item. ☞! Azalpenezko testua (erantzun anitzeko galderak. 5 item. 	<ul style="list-style-type: none"> ☞! Testu laburrak. 6 item. ☞! Azalpenezko testua: hutsuneak bete 6 item. ☞! Azalpenezko testua: erantzun anitzeko galderak. 6 item.

Ikasleei A eta B koadernoak banatzen zaizkie, hurrenez hurren; beraz, ikastalde bakoitzeko ikasleen erdiak egiten du A koaderno eta beste erdiak B koaderno. Entzumenaren ariketak berdina dira bi koadernoetan, ahozko testuak talde osoak aldi berean entzuten baitituzte.

	A AUKERA	B AUKERA
Idatzizko 1. koaderno	<ul style="list-style-type: none"> ☞! Irakurmena: testu luzea (EAG). 8 item. ☞! Idazmena: testu laburra 	<ul style="list-style-type: none"> ☞! Irakurmena: testu luzea (EAG). 6 item. ☞! Idazmena: testu laburra

	(mezua). Testu 1. Ⓢ! Irakurmena: Testuak lotu.. 4 item (komunikabideetako testua).	(instrukzioak). Testu 1. Ⓢ! Irakurmena: Testuak lotu. 3 item. (iragarkiak) (3 eta 4 item).
Idatzizko 2. koaderno	Ⓢ! Idazmen luzea: narrazioa. Testu 1. Ⓢ! Hizkuntza ezagutza. 5 item. (Irakurmenaren barruan). Ⓢ! Irakurmena: 3 testu labur. Ⓢ! Esaldiak berridatzi. 6 item (Idazmenaren barruan).	Ⓢ! Idazmen luzea: gutuna. Testu 1. Ⓢ! Hizkuntza ezagutza (5 item) (Irakurmenaren barruan). Ⓢ! Irakurmena: 3 testu labur. Ⓢ! Esaldiak berridatzi. 6 item (Idazmenaren barruan).

Nahiz eta jarduerak oso antzekoak izan, kasu batzuetan galdera kopurua aldatzen da, galderen edo testuaren zailtasuna direla medio.

Galdera-sortak

Euskarari buruzko edukiaz gain, bi galdera-sorta egin genituen, ikasleen intereseko datuak lortzeko asmoz. Galdera-sorta bat proba amaitzean egiten zitzairen ikasleei; bestea ikastetxeko zuzendaritzako taldekideek bete behar izan dute.

- *Ikaslearen galdera-sortak* 30 galdera ditu. Itaunduak hiru esparru desberdinei buruzkoak dira. Lehengo esparrua ikaslearen familia da, bigarrena zenbait ikasketen eta ikastetxearen ezaugarriak, eta hirugarren esparruan ikasgelan euskara arloa nola lantzen duten aztertzen da.
- *Ikastetxeko arduradunek* zenbait galdera bete behar zituzten: euskara eta beste hizkuntzen ordu kopuruei buruzkoak.

Ebaluazioa

Proba ebaluatzeko, diseinuan bezalaxe, Europako Erreferentzia Markoa eta Cambridgeko PET proba hartu dira eredu. Horregatik, probaren jardueren balioa era oso antzekoaz neurtzen da.

Jarduerek honako balioak dituzte:

- ***Ikasleek probaren %70 gainditu behar izan dute proba osoa gainditzeko.***
Langa horrek maila altua markatzen du, baina bat dator probaren diseinu orokorrarekin eta bertan garatutako jarduerekin.
- ***Lau trebetasunek (entzumena, irakurmena, idazmena eta mintzamena) balio berbera dute, prozesu komunikatiboaren lau oinarritzko zutabeak baitira.***

Zehatz dezagun trebetasun bakoitzaren balioa, kontuan edukiz bakoitzaren jarduerak eta galderak:

- ***Entzumena:*** *Balioa berdin banatzen da hiru galdera multzoen galderen artean. Atal honetan, 36 galdera topatzen ditugu hiru jardueratan banatuta, aurretik ikusi den legez; ikasle bakoitzak 18 galdera egin behar ditu. Galdera guztiek dute balio berbera eta denen artean entzumena atalaren nota osatzen dute.*
- ***Irakurmena:*** *Balioa berdin banatzen da galderen artean. Atal honetan 39 galdera daude guztira; proba ereduaren arabera, ikasle batzuek 18 galdera egin behar dituzte eta besteek 21 (zailtasunaren arabera antolatuta dago). Kasu honetan ere, galdera guztiek balio berbera dute.*
- ***Idazmena:*** *Testu laburren ekoizpenaren balioa testu luzeen erdia da; bestalde, esaldien berridazketak testu laburren ekoizpenaren erdia balio du. Sailkapen honek adierazten ditu jardueren arteko desberdintasunak, ez bakarrik idazketaren kantitatean baizik eta zailtasun mailan ere.*
- ***Mintzamena:*** *atal honetarako bost irizpide hartu dira kontuan eta balio berbera dute bostek.*

ITEMEN ADIBIDEAK

Txosten honetan entzumena, irakurmena eta idazmenaren itemak agertuko dira.

1. TREBETASUNA: ENTZUMENA

ADIBIDEA: Eguraldia

Testu mota: Elkarrizketa.

Galdera mota: Erantzun anitzeko 5 galder (itxia).

Esparrua: Komunikabideak (irratia).

Testu hau irratitik hartutakoa da, hortaz, testu erreala da. Elkarrizketa bat da aurkezlea eta Joxe Landaren -eguraldia azaltzen duen gizona- artean. Joxe Landak egun horretarako eta biharamunerako etorriko den eguraldia esplikatzen du.

Honetaz gainera, entzumena lantzeko beste bi jarduera zituzten.

Hauxe da ahozko testua:

EGURALDIA

- Joxe Landa, kaixo, egunon!
- Kaixo, bai, egunon!
- Bueno, gaurko eguna ez genuen hola..., guztiz txarra eman baina momentuz behintzat eta kostaldea behinik-behin zeharo itxita eta grisa, oso-oso ilun xamarra ikusten da. Temperaturak ez dira hola bereziki hotzak, nahiko atseginak baina... hori bai, behintzat ez da eguraldia ona.
- On-ona ez da ez... hori ez zen espero ere, baina tenple hobeagoa bai, atzo baino izango genduke egunean zehar eta baita ere txukunago ere bai. Arratsaldean... arratsalderako ba pixka bat garbitze aldera egingo du; erabat lainoa kendu ezinean hori bai, baino hala ere, eguzkia nagusituko da eta hemendik... aurrerako orduak ba, hobeagoak somatuko ditugu.
- Mmm.
- Bai, haizea geldi xamar, oraindik ere itsasaldeko ikutua du horregatikan laino hau kendu ezinean, baino hala eta guztiz ere egingo du hobekuntza, hori bai
- Bai. Eguerdirako politagoa izango al da?
- Bai, bai gero hobe, bai.
- Ederki ba.

Testua entzun aurretik, galderak irakurtzen zituzten; gero grabazioa bi aldiz entzun zuten eta 5 minutu inguru izan zituzten erantzunak betetzeko.

Hona hemen jarduera (erantzun zuzenak beltzez adierazita daude; azpian item bakoitzeko puntuazioa ereduaren arabera):

Eguraldia

Ondoren datozen galderak irakurri.

Orain, eguraldiaren iragarpenari buruzko irratia saio baten zatia entzungo duzu.

Arretaz entzun eta erantzun egokiena hautatu, dagokion zenbakia biribilduz, adibidean agertzen den bezala.

Oroitu testua bi aldiz entzungo duzula.

ADIBIDEA:

0. Nola du izena eguraldiaren iragarleak?

- 1 Joxe Landa.
- 2 Lander Joxe.
- 3 Aurkezleak ez du bere izena aipatu.

1. Gaurko iragarpenak txarra ez eman arren...

- 1 Oso txarra egin du.
- 2 **Ilun egon da, zeharo itxita.**
- 3 Tenperatura altuak sumatu dira.

EMAITZA OROKORRA: 80% D eredukoa: %87 B eredukoa: %79 A eredukoa: %20

2. Zer eguraldia egingo du arratsalderako?

- 1 Itsas haizeak joko du.
- 2 Lainotuta jarraituko du.
- 3 **Hobera egingo du, lainoak erabat desagertu gabe.**

EMAITZA OROKORRA: 78% D eredukoa: %85 B eredukoa: %81 A eredukoa: %51

3. Ostiralerako, nolako eguraldia iragarri du?

- 1 Berdin jarraituko du.
- 2 **Hobera egingo du oro har.**
- 3 Hegoaldeko haizeak joko du zakar.

4. Eta eguerdirako?

- 1 Bero egingo du.
- 2 Hodeiak ugarituz joango dira.
- 3 **Txukun eta dotore geldituko da.**

5. Eta, eguna amaitzean?

- 1 Hodeiak desagertuko dira.
- 2 **Ekaitza arriskua dator.**
- 3 Ez du iragarpenik egin.

2. TREBETASUNA: IRAKURMENA

ADIBIDEA: Ikastaroak

Testu mota: Azalpen testua.

Galdere mota: Testuak elkartu (itxia).

Esparrua: Komunikabideak (iragarkiak, testu informatiboak).

Jarduera honetan agertzen diren testu laburren artean loturak egin behar dira. Zenbait testu iragarkietatik hartutakoak dira; beste batzuk, ordea, sortu izan dira jarduera hau osatzeko. Ikasleek bi testu multzo irakurri behar dituzte eta ondoren bat datozenak elkartu behar dituzte. Kasu honetan, lau aktibitatearen deskripzioa ematen da eta, beste aldetik, hiru lagunen nahien berri ematen da. Ikasleek pertsona bakoitzaren gustuak eta planak ondo ulertu behar dituzte aktibitate bakoitzarekin egoki elkartzeko.

Honetaz gain, irakurmena lantzeko beste bi jarduera zituzten.

Jarduera hemen agertzen den legez agertu zitzaizen ikasleei (soluzioak bigarren orrian grisean doaz, eta azpian puntuazioak):

JARDUERA: Testuak elkartu-----

Ikastaroak

Maialenek, Karmelek eta Enekok oporrak izango dituzte, eta ikastaro eta bidaiak asko egiteko aukera izango dute. Hona hemen batzuk.

Irakurri arretaz. Hurrengo orrian azaltzen diren pertsonentzako aukerarik egokiena zein den markatu behar duzu horrela:

A

B

C

D

Kontuan izan ikastaro bat sobera duzula.

A

Iraupen eskiko ikastaroa euskaraz

Lizardi mintza taldeak eta Berbaizu euskara taldeak iraupen eskiko ikastaroa antolatu dute. Euskaraz emango dira eskolak. Otsailaren 24tik 26ra izango da ikastaroa Belagoan.

Hiru maila izango dira: hastapena, hobekuntza eta trebakuntza. Talde txikiak egingo dira, gehienez sei lagun.

B

Elur mota guztietarako eski tekniken ikastaroa

Goimendi eskolak elur mota desberdinetan eskiatzeko tekniken ikastaroa antolatu du Bareges- La Mongie mendigunean. 18 ikaslerentzako lekua izango da.

C

Neguan mendian ibiltzeko ikastaroa

Vasco de Camping elkarteak eta Goimendi eskolak neguan mendian trebatzeko ikastaroa antolatu dute Belagoan: soka, pioleta eta kranpoiak nola erabili irakatsiko dute.

D

Hainbat ikastaro antolatu ditu Landher Prestakuntzak

Landher Kirol Prestakuntzak hainbat ikastaro eta jarduera antolatu ditu datozen egun eta asteburuetarako:

- Ikastaroa, mendi kirolei egokitutako entrenamenduaz .
- Mendiko lehen sorospenei buruzko tailerra.

Ondoko lagunentzako aukerak bilatu:

1. **Maialeni** eta bere lagunei asteburuetakoko planak elkarrekin egitea gustatzen zaie. Zortzikote ederra osatzen dute eta oso ondo konpontzen dira elkarrekin. Beste batzuetan izotz gainean patinatzen joaten dira eta eskiatzera ere hiruzpalau aldiz joan izan dira. Oso ondo pasatu izan dute eta gero eta ziurtasun gehiagoz aritzen dira; hala ere, dakitena euren kabuz ikasitakoa da eta orain gogoz egingo lukete ikastaroren bat.

Ikastarora:

A B C D

EMAITZA OROKORRA: %72 D ereduakoa: %77 B ereduakoa: %70 A ereduakoa: %60

2. **Karmele** institutuko irakaslea da. Ikasleekin batera mendiko ibilaldiak antolatzen ditu. Gogotsu dabil baina kezkatuta ere bai azkenaldian piszinaz gain ez baitu kirolik egin. Sasoian egon nahi luke eta horretarako egoki entrenatu eta seguru ibili.

Ikastarora:

A B C D

EMAITZA OROKORRA: 27% D ereduakoa: %31 B ereduakoa: %23 A ereduakoa: %17

3. **Eneko** Batxilergoan dabil eta euskaraz ikasten du baina bere ingurukoekin gehienbat gaztelaniaz aritzen da. Irakasleek esan diote mintzamenaren praktikatzeari komeni zaiola eta aipatu diote oporraldian barnetegiren batera joatea komeni zaiola. Berak eskiatzera joateko aprobetxatu nahi ditu egunak.

Ikastarora:

A B C D

EMAITZA OROKORRA: 70% D ereduakoa: %76 B ereduakoa: %69 A ereduakoa: %55

3. TREBETASUNA: idazmena

ADIBIDEA: Oharra

Testu mota: gutuna..

Galdera mota: irekia: testu bat idatzi.

Esparrua: pertsonala (lagunen arteko komunikazioa).

Aurreko kausetan ez bezala, jarduera hau irekia izan zen, hots, ez zeuden erantzun itxi batzuen artean hautatu behar baizik eta input batetik abiatuta, testu bat idatzi behar zuten.

Testuak 100 hitz gutxienez izan behar zituenu –nahiz eta idazkia 20 hitzetatik aurrera zuzentzen zen, ulergarria bazen- eta eskatzen ziren datuak agertu behar ziren. Horretaz gain, idazmena lantzeko beste bi jarduera zeuden (batean testu laburrago bat idatzi behar zuten, 45 orrikoa hain zuzen ere, eta bestean esaldiak osatu behar zituzten).

Zuzentzeko irizpideak:

1. edukia eta kohesioa.
2. zuzentasuna bestetik.
3. Kohesioa
4. Lexikoa

Datorrean, jarduera agertu zen bezala dator:

JARDUERA: Testu labur bat idatzi

GUTUNA

Datozen oporretarako udalekuak antolatuko direla jakin duzu. Zuk joan nahi zenuke.

Idatzi zure herrian bizi ez den lagun on bati zurekin joateko. Zure gutunean horrelako informazioa eman:

- Noiz izango diren, non eta zenbat egunekoak diren.
- Udaleku horietan zuen gustuko aktibitateak egingo dira (zeuk asmatu zeintzuk diren).
- Udalekuez gain, zure egoeraz ere mintzatu: nola zauden, zelako gauzak egiten ari zaren, etab.

Oroitu idatzi behar duzun testua gutun bat dela!

Zure idazkiak **100 hitz** eduki behar ditu gutxienez.

Datorren koadroetan zera adierazten da:

1. **Idazkien hitzen kopurua:** nola puntuatu den eta ebazpen orokorra; halaber, ereduaren arabera, zenbat ikasle kokatzen den kopuru bakoitzean.
2. **Ebaluazio irizpideak.** Lau irizpide daude: Koherentzia eta edukia, Zuzentasuna, Kohesioa eta Lexikoa. Irizpide bakoitzean bost maila daude –Oso ongi, Ongi, Nahikoa, Gutxi, Oso gutxi-, eta maila bakoitzean ikasleen kopuru agertzen da.

Koadro guztiak amaitzean, bi adibide agertzen dira dagozkien azalpenekin.

Ohar garrantzitsua: ondoren datozen portzentaje guztiak zuzenak dira, hots, ez daude ponderatuta.

1. Idazkien hitzen kopurua:

KODEA	IRIZPIDEA	IRADOKIZUNAK
1	20-39	Zuzentzen da
2	40-59	Zuzentzen da
3	60-79	Zuzentzen da
4	80-100	Zuzentzen da
5	100 baino gehiago	Zuzentzen da
	19 (edo gutxiago) edo ulertezina (hizkia ez da ulertzen)	Ez da zuzentzen 7. azpiko laukietan
8	Zentzugabekeriak: marrak, marrazkiak, slogan, hitzak...	8. azpiko laukietan
9	Ezer idatzi gabe	9. azpiko laukietan

Ikasleen kopuruak:

KODEA	IRIZPIDEA	IRADOKIZUNAK
1 EMAITZA OROKORRA: %3,5	20-39 D eredukoa: %-	Zuzentzen da B eredukoa: %2 A eredukoa: %11
2 EMAITZA OROKORRA: %5,5	40-59 D eredukoa: %2	Zuzentzen da B eredukoa: %3 A eredukoa: %14
3 EMAITZA OROKORRA: %6	60-79 D eredukoa: %7	Zuzentzen da B eredukoa: %5 A eredukoa: %9
4 EMAITZA OROKORRA: %18	80-100 D eredukoa: %18	Zuzentzen da B eredukoa: %21 A eredukoa: %15
5 EMAITZA OROKORRA: %61	100 baino gehiago D eredukoa: %74	Zuzentzen da B eredukoa: %68 A eredukoa: %32
7	19 (edo gutxiago) edo ulertezina (hizkia ez da ulertzen)	Ez da zuzentzen 7, azpiko laukietan

7 EMAITZA OROKORRA: %2	D eredukoa: %0,3	B eredukoa: %-	A eredukoa: %7
8	Zentzugabekeriak: marrak, marrazkiak, slogan, hitzak...	8, azpiko laukietan	
8 EDO 9 EMAITZA OROKORRA: %4	D eredukoa: %-	B eredukoa: %1,3	A eredukoa: %7,2
9	Ezer idatzi gabe	9, azpiko laukietan	

2. Ebaluazio irizpideak:

EDUKIA ETA KOHERENTZIA

5. OSO ONDO	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Testuak emandako gaia jorratzen du, gutunean <u>udalekuei buruz</u> hitz egiten da eta aipatutako hiru gaiak agertzen dira (noiz/non izango diren; zer egingo duten; beste egoerez mintzo). ▪ Ideiak ondo antolatuta daude. Zerrendaren bat ahal da ageri testuan ondo txertatuta. ▪ Helburua betetzen da erabat: lagun batentzako gutuna da, udalekuei buruz mintzatzen da eta garbi agertzen da idazlearen asmoa laguna joatea dela. Testuak gutuna formatua dauka, horren ezaugarri guztiekin edo ia guztiekin.
4. ONDO	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Testuak emandako gaia jorratzen du, gutunean udalekuei buruz hitz egiten da eta aipatutako bi gai agertzen dira (noiz/non izango diren; zer egingo duten; beste egoeretz mintzo). ▪ Ideiak ondo antolatuta daude oro har. Zerrendaren bat ahal da ageri. ▪ Helburua betetzen da: lagun batentzako gutuna da, udalekuei buruz mintzatzen da eta garbi agertzen da idazlearen asmoa laguna joatea dela. Testuak gutuna formatua dauka.
3. NAHIKOA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Testuak emandako gaia jorratzen du, gutunean udalekuei buruz hitz egiten da eta, gutxienez, aipatutako gai bat sortzen da (noiz/non izango diren; zer egingo duten; beste egoerez mintzo). ▪ <u>Testuaren antolamendua logikoa da, nahiz eta ideia batzuk nahasiak agertu. Ahal dira zerrendak ageri (datuak edo), baina oinarrian koherentzia bada.</u> ▪ Helburua betetzen da: lagun batentzako gutuna da, udalekuei buruz mintzatzen da eta agertzen da, nolabait bada ere, idazlearen asmoa: laguna joatea. Testuak gutuna formatua dauka, nahiz eta data edo sinadura ez ageri.
2. GUTXI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Testuan agertzen den gaia ez da gai nagusia, hots, udalekuena. Beste gai batzuk jorratzen dira. ▪ Ideia oso nahasiak agertzen dira; ideien zerrenda agertzen da. ▪ Nekez nabaritzen da gutun bat dela, ezaugarri formaletariko arruntenak ere ez direlako ageri.
1. OSO GUTXI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ez da ezarritako gaia aipatzen. ▪ Ideiak erabat nahastuta daude edo zerrenda hutsak agertzen dira. ▪ Testua ez da gutun bat.

EDUKIA ETA KOHERENTZIA	EMAITZA OROKORRA	D EREDUA	B EREDUA	A EREDUA
5. OSO ONDO	%11	%21	%8,6	%-
4. ONDO	% 16	%23	%18	% 1
3. NAHIKOA	%29	%33	%39	%10
2. GUTXI	%21	%20	%25	%18
1. OSO GUTXI	%17	%2	%9	%52
LABURRA/ULERTEZINA	%2	%0,3	%-	%7
ED/EE	%4	%-	%1,3	%7,2

ZUZENTASUNA

5. OSO ONDO	<ul style="list-style-type: none"> Testua zuzena da, bai ortografian, bai gramatikan, akatsen bat azaldu arren.
4. ONDO	<ul style="list-style-type: none"> Testua zuzena da, akats larriren bat azaldu arren ortografian zein gramatikan.
3. NAHIKOA	<ul style="list-style-type: none"> Testuaren akatsek ez dute komunikazioa eragozten.
2. GUTXI	<ul style="list-style-type: none"> Hainbat akats ortografiko zein gramatikal ditu sistematikoki; batzuetan komunikazioa zailtzen dute. Laburregia edo sinpleegia da egoki zuzentzeko.
1. OSO GUTXI	<ul style="list-style-type: none"> Akats ugari eta larriak; komunikazioa eragozten dute, bai ortografikoak, bai gramatikalak. Laburregia edo sinpleegia da egoki zuzentzeko.

ZUZENTASUNA	EMAITZA OROKORRA	D EREDUA	B EREDUA	A EREDUA
5. OSO ONDO	%7	%14	%4	%-
4. ONDO	%13	%22	%11	% 1
3. NAHIKOA	%24	%37	%28	%1
2. GUTXI	%30	%25	%41	%23
1. OSO GUTXI	%21	%3	%15	%55
LABURRA/ULERTEZINA	%2	%0,3	%-	%7
ED/EE	%4	%-	%1,3	%7,2

KOHESIOA

5. OSO ONDO	<ul style="list-style-type: none"> Esaldi konplexuak eta luzeak agertzen dira, sinpleekin batera. Testua ondo artikulatuta dago, hau da, esaldiak eta paragrafoak lotzeko lokailu egokiak erabiltzen dira (esaldi konplexuetan, denbora adierazteko, paragrafoak lotzeko, ideiak artikulatzeko...). Testuan, ideia multzoak paragrafoetan ongi bananduta daude.
4. ONDO	<ul style="list-style-type: none"> Esaldi sinplez gainera, konplexuren batzuk ere agertzen dira eta lokailu edo juntagailuak zuzen erabilia. Testua ondo artikulatuta dago, hau da, esaldiak eta paragrafoak lotzeko lokailu egokiak erabiltzen dira gehienetan. Testua paragrafoetan bananduta dago, nahiz eta asko ez izan.
3. NAHIKOA	<ul style="list-style-type: none"> Esaldi gehienak sinpleak dira, konplexuren bat edo besterekin. Testua ondo artikulatuta dago, hau da, esaldiak eta paragrafoak lotzeko lokailu egokiak erabiltzen dira gehienetan, nahiz eta batzuetan esaldi sinple batzuk erabili loturarik gabe, edo paragraforen bat aske egon.

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Testua paragrafoetan bananduta dago; oro har, paragrafo horiek ondo badaude ere, paragrafo batean edo, ideia bat baino gehiago pilatu daiteke (edo alderantziz, ideia bakar bat paragrafoetan hedatu).
2. GUTXI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Esaldi ia guztiak sinpleak dira. ▪ Testua ez dago ondo lotuta: esaldiak edo paragrafoak solte geratzen dira, ez daude kohesionatuta. ▪ Paragrafo gehienak desegoki erabilia daude oro har: paragrafo asko ideia gutxirako edo oso paragrafo gutxi (edo bakarra) ideia askorako...
1. OSO GUTXI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Esaldi guztiak sinpleak dira. ▪ Testua ez dago bat ere kohesionatuta. ▪ la paragrafo guztiak desegoki erabilia daude oro har: paragrafo asko ideia gutxirako edo oso paragrafo gutxi (edo bakarra) ideia askorako...

KOHESIOA	EMAITZA OROKORRA	D EREDUA	B EREDUA	A EREDUA
5. OSO ONDO	%7	%13	%5	%1
4. ONDO	%11	%18	%12	%1
3. NAHIKOA	%23	%33	%28	%3
2. GUTXI	%32	%32	%41	%19
1. OSO GUTXI	%21	%4	%14	%57
LABURRA/ULERTEZINA	%2	%0,3	%-	%7
ED/EE	%4	%-	%1,3	%7,2

LEXIKOA

5. OSO ONDO	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Erabiltzen den hiztegia aberatsa da, gai horretarako. ▪ Ez dira hitzak errepikatzen. ▪ Ez dira erdarakadak agertzen. ▪ Hiztegia zuzena eta egokia da, gaia kontuan izanik.
4. ONDO	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Erabiltzen den hiztegia aberats samarra da, gai horretarako. ▪ Hitzaren bat errepikatzen da. ▪ Ez dira erdarakadak agertzen. ▪ Hiztegia zuzena eta egokia da, gaia kontuan izanik.
3. NAHIKOA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Erabiltzen den hiztegia arrunta bada ere ez da eskasa. ▪ Hitz batzuk errepikatzen dira, baina ez testua pobretzeko bezainbeste. ▪ Erdarakadaren bat ahal da ageri. ▪ Hiztegia egokia da, gaia kontuan izanik.
2. GUTXI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hiztegia mugatua da, oso arrunta. ▪ Hitz asko errepikatzen dira: testuaren lexikoa pobrea da. ▪ Erdarakada agertzen dira. ▪ Hiztegia ez da oso egokia.
1. OSO GUTXI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hiztegia eskasa da. ▪ Hitzak behin eta berriro errepikatzen dira: testuaren lexikoa lar pobrea da. ▪ Erdarakadak asko agertzen dira. ▪ Hiztegia ez da gairako egokia.

LEXIKOA	EMAITZA OROKORRA	D EREDUA	B EREDUA	A EREDUA
5. OSO ONDO	%7	%14	%4	%-
4. ONDO	%17	%29	%17	%1
3. NAHIKOA	%36	%46	%45	%7
2. GUTXI	%19	%10	%25	%22
1. OSO GUTXI	%16	%1	%7	%51
LABURRA/ULERTEZINA	%2	%0,3	%-	%7
ED/EE	%4	%-	%1,3	%7,2

ERANTZUNEN ADIBIDEAK:

Datozen testuak erantzun adibideak dira. Aldez aurretik, ikasle zehatz horri buruzko datu batzuk:

- *Lehenengo ikasle honek honako ezaugarriak ditu:*
 - *B eredukoa da.*
 - *Eraitza orokorra: 65,4 (proba ez du gainditu)*

- *Idazmenean, honako puntuazioa du*
 - *eskatutako hitz kopurua egoki bete du, 80-100 hitzen bitartekoa idatzi du, 91 hain zuzen ere, beraz 4 puntu lortu ditu atal honetan.*
 - *Idazmenaren irizpideetan datorren puntuazioa du:*
 - *Edukia eta kohesioa: 3 (nahikoa)*
 - *Zuzentasuna: 3 (nahikoa)*
 - *Kohesioa: 2 (gutxi)*
 - *Lexikoa: 3 (nahikoa)*

Hona hemen idazkia:

1. JARDUERA (idazmena)

GUTUNA

Datozen oporretarako udalekuak antolatuko direla jakin duzu. Zuk joan nahi zenuke. Idatzi zure herrian bizi ez den lagun on bati zurekin joateko. Zure gutunean horrelako informazioa eman:

- Noiz izango diren, non eta zenbat egunekoak diren.
- Udaleku horietan zuen gustuko aktibitateak egingo dira (zeuk asmatu zeintzuk diren).
- Udalekuez gain, zure egoeraz ere mintzatu: nola zauden, zelako gauzak egiten ari zaren, etab.

Oroitu idatzi behar duzun testua gutun bat dela!

Zure idazkiak **100 hitz** eduki behar ditu gutxienez.

GUTUNA

Kasxa Julia martxoan, udaleku batek antolatu dira eta nik konturatu...
naiz, bere lagun baten ezan deabako. Gutun hau idazten ditzut...
etorri nahi baduzu ezateko, zeren nik bakarrik jateko lotsa...
ematen dit. Begira plentzean irango dira urrengo asteroalean...
hilarbete batekoak. Etsi gure gustuko aktibitateak egingo dira...
adibidez futbola, dantza, tenis, ping pong... bueno eta berr... da...
dena. Eta zure zer modua eskola eta dena, ni oso ondo...
baina itzazten nengoen oporak nahi irango diren. Eta...
begira. Bueno ya. usen ditzut nahi baduzu etorri ditzu. behar...
eta ezan. Nusu handi bat zure lagunaren partez.

Erizalde

Bigarren adibidean datu hauek sortzen dira:

- *Ikasle honek honako ezaugarriak ditu:*
 - *B eredukoa da.*
 - *Eraitza orokorra: 70,1 (gairiditu du proba).*

- *Idazmenean, puntuazio hau lortu du:*
 - *eskatutako hitz kopurua oso ongi bete du (80-100 hitzen bitartekoa idatzi du, 108 hain zuzen ere: 5 puntu.*
 - *Idazmenaren barneko ataletan:*
 - *Edukia eta kohesioa: 5 (oso ongi)*
 - *Zuzentasuna: 4 (ongi)*
 - *Kohesioa: 4 (ongi)*
 - *Lexikoa: 4 (ongi)*

Hona hemen idazkia:

1. JARDUERA (idazmena)

GUTUNA

Datozen oporretarako udalekuak antolatuko direla jakin duzu. Zuk joan nahi zenuke. Idatzi zure herrian bizi ez den lagun on bati zurekin joateko. Zure gutunean horrelako informazioa eman:

- Noiz izango diren, non eta zenbat egunekoak diren.
- Udaleku horietan zuen gustuko aktibitateak egingo dira (zeuk asmatu zeintzuk diren).
- Udalekuez gain, zure egoeraz ere mintzatu: nola zauden, zelako gauzak egiten ari zaren, etab.

Oroitu idatzi behar duzun testua gutun bat dela!

Zure idazkiak **100 hitz** eduki behar ditu gutxienez.

GUTUNA

Kaixo Jokin:
Enteratu egin naiz udalekuak prest daudela eta gauza bat ezan nahi dizut. Nirekin joan nahi duzu? Ez baduzu oso triste jarriko naiz zergaitik nire lagunik onena zarela eta nik zurekin joan nahi dut inoiz ere. Ba orain etxetik lanak egiten ari naiz oso zailak dira eta ia ez dakit nola egin gero matematika egin behar dut eta biderketak, eta hori dena daude fitxon eta deskonpaktak ere.

Laister jateko ordua izango da. Udalekuak
 7 egunekoa izango da eta gure aitak
 gero gure bila etorriko dira. Nisi gehien
 gustatzen zaidan aktivitatea piragüismoa da
 baina ere zaldia, vela, hondartzara joatea, pistinara
 joatea, manazkiak egitea e.a.
 Zure erantzunaren zain nago.

108

1-1	1-2	1-3	1-4	1-5
5	3	3	2	3